Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

YRITTÄJÄN ELÄKEVAKUUTUS

Itsenäisen yrittäjän eläketurvasta on säädetty yrittäjän eläkelaissa (YEL). Yrittäjän, joka tekee ansiotyötä olematta tässä työssään työ- tai virkasuhteessa, on otettava itselleen yrittäjän eläkelain mukainen vakuutus. YEL vakuutus on otettava, jos

- yrittäjä on 18–69-vuotias (vuonna 1957 tai aikaisemmin syntyneillä vakuuttamisvelvollisuuden yläikäraja on 68 vuotta, vuonna 1958–61 syntyneillä 69 ja sitä nuoremmilla 70 vuotta)
- yrittäjätoiminta on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta yrittäjän täytettyä 18 vuotta
- yrittäjän työtulo on keskimäärin vähintään laissa määritellyn alarajan suuruinen.

Työtulon alarajat ovat seuraavat:

v. 2026 9.423,09 euroa/v

v. 2025 9.208,43 euroa/v

v. 2024 9.010,28 euroa/v

v. 2023 8.575,45 euroa/v

Vuonna 2026 YEL-vakuutusmaksu on 24,40 % vahvistetusta työtulosta.

YEL-vakuutusmaksut ovat verovähennyskelpoisia. Yritystoimintansa aloittava yrittäjä saattaa olla oikeutettu myös aloittavan yrittäjän maksualennukseen.

Ammatin- ja liikkeenharjoittaja

YEL:n mukaisena yrittäjänä pidetään henkilöä, joka harjoittaa yrittäjätoimintaa ammatin- tai liikkeenharjoittajana joko toiminimellä tai ilman. Jos tällaisessa yritystoiminnassa työskentelee puoliso tai palkatta muu perheenjäsen, myös heitä pidetään YEL:n tarkoittamina yrittäjinä. Mikäli muulle perheenjäsenelle kuin puolisolle maksetaan työstä palkkaa, vakuutetaan hänet TyEL:n mukaan.

Avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja muut yhteisöt

Avoimen yhtiön yhtiömiehet ja muun yhteisön yhtiömiehet, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa yhteisön sitoumuksista, vakuutetaan lain muiden soveltamisedellytysten täyttyessä YEL:n mukaan.

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt

Johtavassa asemassa työskentelevä osakeyhtiön osakas vakuutetaan YEL:n mukaan, jos hän yksin omistaa yli 30 % tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 % osakepääomasta tai hänellä on yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vastaava äänivalta osakeyhtiössä tai määräämisvalta muussa yhteisössä.
Maatilataloutta, kalastusta tai poronhoitoa harjoittavan osakeyhtiön johtavassa asemassa työskentelevä osakas vakuutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaan.

Perheenjäsenet

Perheenjäsenenä pidetään yrittäjän avio- ja avopuolisoa sekä yrittäjälle sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevia henkilöitä, jotka elävät hänen kanssaan vakinaisesti samassa taloudessa. Perheenjäseniksi luetaan myös ottolapset. Rekisteröity parisuhde rinnastetaan avioliittoon.

Laskutuspalveluyrityksen tai alustan kautta tapahtuva työskentely

Yleensä laskutuspalveluyritystä käyttävät itsensä työllistävät työnsuorittajat (ns. kevytyrittäjät) tekevät työtä työeläkelaeissa tarkoitettuina yrittäjinä. Laskutuspalveluyritys -toimintamallissa laskutuspalveluyrityksen ja palvelun käyttäjäksi rekisteröityneen työnsuorittajan välillä ei tavallisesti ole työoikeudellista työsuhdetta eikä laskutuspalveluyritys ole työnsuorittajan työnantaja, vaikka verotuksessa työskentelyn luonne voidaan arvioida toisin. On myös tilanteita, joissa laskutuspalvelua käyttävä työnsuorittaja on työsuhteessa toimeksiantajaansa, jolta saamansa korvauksen hän laskuttaa laskutuspalvelun kautta.

Myös alustan kautta työskenteleviin työnsuorittajiin sovelletaan samoja työeläkelakeja kuin muihinkin työnsuorittajiin. Alustatyönsuorittajan asema ja rooli työntekijänä tai yrittäjänä määrää sen, tuleeko työeläkevakuuttaminen järjestää työntekijän eläkelain vai YEL:n mukaan. Sekä kevytyrittäjien että alustan kautta työskentelevien asema työntekijänä tai yrittäjänä ja työeläkevakuuttaminen tulee selvittää jo samalla, kun työstä sovitaan. Yrittäjä vastaa itse YEL:n mukaisesta vakuuttamisestaan ja vakuutusmaksun maksamisesta.

Ulkomailla työskentelevä yrittäjä

Ulkomailla työskentelevän tai Suomeen tulevan yrittäjän on selvitettävä, minkä maan yrittäjäeläkevakuutukseen hän kuuluu. Lähtökohtaisesti yrittäjän eläkevakuutus otetaan työskentelymaasta. Tästä ovat poikkeuksena mm. lähetetyt yrittäjät sekä useassa maassa toimivat henkilöt. Näillä henkilöillä tulee olla A1-todistus osoituksena siitä, minkä maan vakuutukseen he kuuluvat.

EU-tilanteissa vakuuttaminen tulee selvittää asuinmaan toimivaltaisen laitoksen (Suomessa ETK) kanssa.
Lisätietoja: puhelin 029 411 2110.

Tarkempia ohjeita EU:n ulkopuolisesta työskentelystä saa työeläkeyhtiöiltä sekä www.etk.fi (Kansainväliset asiat/Työskentely ulkomailla).

Työtulo

Yrittäjälle vahvistetaan työtuloksi se palkka, joka olisi kohtuudella maksettava, jos hänen tämän lain alaista työtä suorittamaan olisi palkattava vastaavan ammattitaidon omaava henkilö, tai se korvaus, jonka muutoin voidaan katsoa keskimäärin vastaavan sanottua työtä.

Eläkelaitokset käyttävät uuden YEL-vakuutuksen työtulon määrittämisessä yhteistä työtulosuosituksen laskentapalvelua. Laskentapalvelulla varmistetaan yrittäjien työtulojen oikea taso ja siten oikeantasoinen eläketurva. Lisätietoja www.tyoelake.fi

Työtulon määrääminen oikean tasoiseksi on tärkeää paitsi eläketurvan tason kannalta niin myös siksi, että yrittäjän sairausvakuutuslaiin mukainen sairauspäiväraha sekä vanhempainpäiväraha määräytyvät vahvistetun YEL-työtulon perusteella. Yrittäjän on hyödyllistä myös työttömyysturva- ja tapaturmavakuutussäännösten vuoksi pitää YEL-työtulonsa oikealla tasolla. Yrittäjä pääsee työttömyysturvan piiriin, jos hänen YEL-työtulokseen on vahvistettu vähintään 15 481 euroa vuoden 2026 tasossa. Työtapaturma- ja ammattitautilain mukainen yrittäjän vapaaehtoinen tapaturmavakuutus on myös sidottu yrittäjän YEL-vakuutukseen ja -työtuloon.

Vakuuttaminen eläkkeen rinnalla

Vuoden 2005 alusta lähes kaikki eläkkeen rinnalla tapahtuva YEL:n piiriin kuuluva yrittäjätoiminta on vakuutettava. Vakuuttaminen on kuitenkin vapaaehtoista, jos henkilö on työeläkelakien mukaisella vanhuuseläkkeellä. Työkyvyttömyys- tai osittainen varhennettu vanhuuseläke ei poista vakuuttamisvelvollisuutta.

Jousto YEL-työtulossa

Yrittäjä voi maksaa kalenterivuodessa tietyin edellytyksin vakuutusmaksua 10-100 % vahvistetun työtulon perusteella määrättyä maksua suurempana ja korottaa näin eläketurvaansa. Vakuutusmaksua voi tietyin rajoituksin maksaa 10-20 % vähemmän kuin vahvistetun työtulon perusteella määrätty maksu edellyttäisi.

Vakuutuksen tekeminen

Yrittäjän on itse otettava eläkevakuutus jostakin kääntöpuolella mainitusta työeläkevakuutusyhtiöstä tai eläkekassasta. Eläkekassoilla on rajoituksia sen suhteen, minkä toimialojen yrittäjiä ne voivat ottaa jäsenikseen. YEL:n mukaan vakuutusta ei anneta takautuvasti pidemmältä ajalta kuin kulumassa olevalta ja sitä välittömästi edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta. Jos vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty edellä mainittua aikaisemmalta ajalta, on oikeus YEL:n mukaiseen eläkkeeseen tältä osin menetetty.

ETK 2953 12.2025

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖT

KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ELO
00041 ELO
Revontulentie 7, Espoo
www.elo.fi
puhelin 020 703 50

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN
00018 ILMARINEN
Porkkalankatu 1, Helsinki
www.ilmarinen.fi
puhelin 010 195 000

KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ VARMA
PL 1, 00098 VARMA
Salmisaarenranta 11, Helsinki
www.varma.fi
puhelin 010 192 100
faksi 010 244 4752

ELÄKEVAKUUTUSOSAKEYHTIÖ VERITAS
PL 133, 20101 TURKU
Lemminkäisenkatu 34, Turku
www.veritas.fi
puhelin 010 195 600

ELÄKEKASSAT

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA
Kalevankatu 13
00100 HELSINKI
www.aekassa.fi
puhelin 09 6126 2712

ELÄKEKASSA VERSO
Kalevankatu 13
00100 HELSINKI
www.elakeverso.fi
puhelin 0400 378 545